

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Beneficiorum Ecclesiasticorum Natvra, Ereptione, Qualitatibvs Ad Ea Obtinenda Requisitis ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

271. Quis dispensare possit cum illegitimis religiosis in ordine ad Prælaturas tam in quàm extra ordinem consequendas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74477)

obtinere valeat, cap. 1. de fil. presbyt. Barb. loc. cit. Navar. l. 3. conf. 9. de prab. Rebuff. in praxi loc. cit. num. 83. Sanch. l. 3. de marr. d. 31. num. 6. contra Sylv. v. beneficium. q. 11. num. 14. Jo. Andr. ad c. 1. de fil. presb. in 6. Ac denique Episcopus cum illegitimo dispensare non poterit, nisi in uno tantum beneficio simplici, cum textus cap. 1. de fil. presbyt. ubi Episcopo confertur hæc potestas dispensandi, loquatur in singulari, Garc. p. 7. cap. 2. num. 50. Sa. v. beneficium. num. 19. Pass. num. 194. Azor. loc. cit. c. 3. q. 12. ubi idem sic arctat, ut Episcopus habens aliàs à Trident. sess. 24. c. 27. potestatem conferendi duo beneficia simplicia, quorum neutrum est sufficiens ad sustentationem, id nequeat respectu Clerici illegitimi.

Questio 270. An hic nomine beneficii simplicis, in ordine, ad quod cum illegitimo dispensare potest Episcopus, veniant etiam dignitates & personatus, Canonicatus, & portiones Cathedralis, non habentes annexam curam animarum, beneficium simplex habens annexum sacrum Ordinem, vel cui accessorie tantum annectitur cura animarum, vel quod ex consuetudine prescripta, aut statuto jurato, vel confirmato à Pontifice requirit legitimitatem?

Respondeo ad primum negativè: etsi enim curam careant, ratione tamen præminentia, & quia curatis ferè æquiparantur, c. dudum. de elect. specialem dispensationem, nempe Papa, exigunt, c. fin. de filiis presbyt. Suar. lo. cit. s. 5. num. 6. Azor. lo. cit. c. 3. q. 3. Less. l. 2. c. 34. n. 86. Pass. lo. cit. n. 195. Barb. de off. Ep. alleg. 45. n. 29. Garc. p. 7. c. 2. n. 53. & juxta hoc intelligenda illa restrictio c. 1. de fil. presb. in 6. modo beneficium (subintellige cui cura animarum annexa non est) sit tale, super quo per Episcopum valeat dispensari.

2. Respondeo ad secundum affirmativè: Canonicatus enim Cathedralis, multo que minus Collegiata Ecclesia est dignitas, aut beneficium curatum; conceditur autem c. 1. de fil. presb. in 6. absolute Episcopis facultas dispensandi cum illegitimis ad beneficia non curata, verumque id est, non tantum de jure antiquo, sed & post Trid. Suar. loc. cit. Azor loc. cit. q. 11. Navar. l. 1. conf. 4. de fil. presb. Pass. n. 197. Idque etiam dum juxta illius decretum Canonicatus Cathedrali annexus esset sacer Ordo; nam non tantum post obtentam à Papa dispensationem ad sacros Ordines (cum per hoc non sit dispensatum quoad beneficium) poterit Episcopus jam dispensare cum tali ad Canonicatum Cathedralis Pass. loc. cit. Garc. loc. cit. n. 68. Less. l. 2. c. 34. dub. 18. n. 86. Verum etiam ante illam (quidquid sit de eo, num in tali casu valeat actualiter provisio de tali beneficio, saltem valeret dispensatio) Pass. loc. cit. ubi nimirum Ordo sacer non requiritur actu ad Canonicatum (idem alio de alio beneficio non curato habente annexum sacrum Ordinem) sed intra tempus à jure statutum, intra quod obtinere potest dispensationem ad sacros Ordines. Archid. Anchar. Lopus ad cir. c. 1. Azor. loc. cit. q. 15. Pass. loc. cit. Pirrh. ad rit. de fil. presb. n. 16. contra Zerol. Imol. & Gemin. ad cir. c. 1.

3. Respondeo ad tertium etiam affirmativè: Less. loc. cit. n. 87. Azor loc. cit. q. 14. Barb. de off. Ep. at-

leg. 54. n. 24. Gonz. ad reg. 8. cano. Gl. 5. §. 7. n. 18. Pass. nu. 189. beneficium enim accessorie unitum alteri non confertur per se, sed tantum accessorie cum principali, cujus naturam & conditionem sequitur, AA. iidem Pirrh. loc. cit. & licet ipsa dispensatio sit stricti juris, facultas tamen dispensandi concessa in lege Superiori est favorabilis, & late explicanda. Sylv. v. beneficium. q. 7. Gemin. in c. is qui. de fil. presb. in 6. Limitat tamen hoc ipsum Pass. nu. 199. ad beneficium simplex ita habens annexam accessorie curam, ut beneficiarius non possit per se ipsum exercere hanc curam, sed solum habeat jus & onus curandi istas animas per Vicarium, uti & tunc necesse non est, ut habeat qualitates Parochorum, vel habentium curam animarum, puta ætatem, scientiam &c. secus si ipse exercere potest actum jurisdictionis spiritualis circa illas animas, eod quod tunc beneficium hoc mutatum sit, & tranierit de simplici in curatum. Vide de hoc Barb. de off. Ep. p. 1. tit. 2. Gl. 17. n. 41. & ad c. ult. de officio Vicarii.

4. Respondeo ad quartum negativè. Less. Pirrh. ll. cit. Azor. loc. cit. q. 12. Pass. nu. 200. remittens ad Franc. & Gemin. in c. 1. de fil. presb. in 6. ubi uterque n. 8.

Questio 271. Quisnam dispensare possit cum illegitimis religiosis in ordine ad Prælaturas, tam in, quam extra Ordinem consequendas, suppono enim cum communi (de quo vide Suar. cit. l. 5. n. 18. Pass. n. 207.) contra Gratian. & quosdam alios, referentes pro se plures canones, non posse ullam vitæ probitatem sine dispensatione tolli hanc inhabilitatem, utpote non fundatam in delicto personali, sed in vili conditione, & quadam indecentia & infamia orta ex eo, quod natus quis sit ex turpi parentum incontinentia, ut Suar. loc. cit. n. 5.

Respondeo primò: jure communi id potest solum Papa cit. c. 1. & c. fin. rit. eod. Rodrig. to. 1. qq. regular. q. 13. a. 6. Pass. cit. c. 25. n. 208. Suar. & alii plures contra Peyr. in prax. q. 2. c. 5. num. 143. quatenus putat facultatem dispensandi in irregularitate ex delicto, qua competit Episcopo, adeoque etiam Prælati regularibus respectu suorum, utpote favorabilem, extendi ad irregularitatem illegitimitatis, saltem dum occulta est, Verum rectè dicitur verba non esse extendenda ad sensus improprios, & abusivos, uti hic fieret, cum juxta communem intelligentiam illa irregularitas sit ex delicto, qua est ex delicto personali. Pass. loc. cit. insuper major est irregularitas orta ex defectu natalium, quam ex delicto personali. Pass. ibid.

2. Respondeo secundò, posse nihilominus ex privilegio concessio mendicantibus à Sixto IV. revocato quidem à Sixto V. restituito tamen à Gregor. 14. ut etiam videre est ex mari magno Prædicatorum, Minorum, Eremitarum, Carmelitarum apud Lezan. s. 42. 44. 49. &c. & ex const. Pauli III. pro Societate, qua incipit licet debitum. Superiores Regularium (puta Generales, Provinciales, eorumque Vicarios, Superiores locales, attendendo tamen in hoc cujusque religionis specialia statuta, & consuetudines. Pass. nu. 216. & seq.) cum suis subditis illegitimis, quoad dignitates, prælaturas, administrationes, officia sui Ordinis (inter quæ

quæ etiam numerantur beneficia regularia, quæ per religiosos administrantur sub obedientia & gubernio religiosorum Prælatorum, quæ v. g. est officium parochi) dispensare. Quin etiam multas Religiones habere à Sede Apostolica privilegium dispensandi cum Monialibus sibi subiectis, ut non obstantè illegimitate possint esse Abbatis, & id revocatum non esse à Tridentino testatur Fagn. in c. ut filii. de fil. presb. n. 53. citans Sanch. in decal. l. 5. c. 5. n. 20. Rodriq. q. 13. a. 22. Porro non posse id illos nisi cum Capitulo generali, vel provinciali, vel intermedio iuxta const. Greg. XIV. quæ incipit: *Circumspecta*, & sine votis saltem diffinitorum, ubi tales sunt, tener communis Rodriq. loc. cit. a. 6. Mirand. in manuali Prælat. to. 1. q. 19. a. 3. Nihilominus posse id modò Superiores solos sine capitulo, sicut priùs ante constitutionem Sixti V. fuisse probat Pass. à n. 112. putatque etiam num. 121. solum Papam posse dispensare cum illegitimo, ut fiat Generalis religionis.

Questio 272. Ad quæ Ecclesiastica munia & beneficia specialiter, tam jure antiquo, quam novo Tridentini prohibeantur eligi, vel quocunque alio modo promoveri filii illegitimi Sacerdotum, aut aliorum Clericorum?

Respondeo: obtinere nequeunt ullum beneficium, aut etiam ullo modo ministrare in Ecclesia, in qua eorum pater habet aut habuit dignitatem, Canoniatum, parochiam, aliudve beneficium, aut ex officio ministravit; insuper nec pensiones super fructibus beneficiorum, quæ parentes eorum obtinent vel obtinuerunt, habere possunt. habentur hæc, ad præsentiam, c. præsentium, c. conquirente, c. cum decorem, de fil. presb. Trid. sess. 25. c. 15. de reform. idque non tantum ideo, ut omnis species hæreditariæ successione evitetur (quod etiam concernit filios legitimos presbyterorum) c. Apostolica. 7. q. 1. c. ad extirpandas, & c. ad hæc, de fil. presb. Verum etiam ut memoria paternæ incontinentiæ quàm longissimè pereat ab Ecclesiis, & ut ait Less. l. 2. de just. c. 34. n. 88. quia factum est, ut sic toti populo exemplum paternæ incontinentiæ, veluti cum præmio ac dignitate affluens ostentari. Multòque magis, & quidem in individuo per text. c. cum decorem, de fil. presb. vetatur filius illegitimus habere in eadem Ecclesia beneficium, dum illud participat in servitio altaris cum beneficio patris, eò quòd vel sic facile contingere posset, ut illegitimus filius in altaris officio ministraret impudico patri, in quo unigenitus DEI filius æterno Patri pro salute humani generis victimatur, quod admodum probrosum est, ut probat cit. textus Lott. l. 2. q. 48. n. 190. atque ex his jam constat longe minus posse filium illegitimum idem beneficium patris sui obtinere, ne quidem in commendam temporalem: aut etiam si beneficium paternum mutasset speciem, v. g. ex portione factum Canonicatus. etsi horum duorum contrarium innuat Lott. num. 209, & 210. nisi forte ibi loquatur de filio legitimo. Sed neque posse filium illegitimum obtinere beneficium paternum, etsi aliquis tertius intermedius possideret illud beneficium per triginta annos. Castrop. de benef. d. 4. p. 2. n. 2. Lott. num. 211. contra Gonz. Gl. 5. n. 33. censentem non impediri filium illegitimum huic tertio succedere, cum videatur sic lapsu

tanti temporis exstinctà memorià paternæ incontinentiæ, ut ea excitari nequeat ex hoc facto successione; sed admissà etiam hac ratione, an non talis adhuc ministrat in Ecclesia, in qua pater ejus obtinuit beneficium? quòd simpliciter vetatur.

Questio 273. Qualiter hoc ipsum extendendum & limitandum?

1. Respondeo primò: ut per illegitimos intelligantur nati ex fornicario concubitu non tantum post, sed etiam antequam eorum pater esset Clericus. Garc. p. 7. c. 3. n. 15. Paxjord. l. 10. lit. 11. n. 25. Barb. de pot. 2. alleg. 65. Pass. c. 25. n. 238. contra Mirand. to. 3. q. 1. a. 10. Rodriq. to. 1. q. 13. n. 7. Item nati postquam pater renunciasset beneficio & Clericatu Pass. loc. cit. contra Paxjord. Item illegitimi legitimated per rescriptum Papale, nisi in eo expresse & specialiter sublata sit hæc inhabilitas ad habendum patris beneficium, aut in Ecclesia, in qua is illud habuit. Laym. in c. 2. de fil. presb. n. 1. Sayr. de cons. l. 6. c. 11. nu. 30. Secus est de legitimatis per subsequens matrimonium, quia talis comprehenditur sub nomine nati ex legitimo matrimonio, etiam in materia stricta. Gl. in c. innotuit. de elect. Butr. apud Fagn. in c. ad extirpandas, de fil. presb.

2. Non tamen intelligantur filii legitimi per patrem illegitimum descendentes ab avo Clerico. Nepotes enim nomine filiorum non veniunt in odiosis, sed solum in favorabilibus, juxta *Juliam*, ff. de rit. nupt. & l. patris, ff. de adult. Barb. ad cit. c. 15. Trid. n. 6. citans Castrop. Riccius in praxi p. 4. res. sol. 374. Sayr. loc. cit. c. 10. n. 46. Azor loc. cit. c. 4. q. 17. Pass. n. 228. citans plures alios. Navar. l. 1. conf. 9. de fil. presb. Fagn. ad c. ex transmissa. nu. 20. iniquis id hodie indubitatum, eò quòd Greg. XIII. ex sententia S. Congregationis declaravit, nec constitutionem Clement. VII. quæ incipit: *ad Canonum Conditorum*; nec Trid. sess. 25. c. 15. obstare, quo minus nepos legitimus ex filio illegitimo possit obtinere beneficium avi, in tali enim nepote non consideratur incontinentia illa avita seu avi, neque persona nepotis est apta excitare ita memoriã illius incontinentiæ, sicut persona filii illegitimi sui patris Lott. loc. cit. Idque ut iidem AA. tam vivente quam defuncto patre contra Imol. Rebuff. Salzed. Host. Syl. Angel. Arm. Less. lo. cit. c. 34. num. 91. Pirh. de fil. presb. n. 37. Laym. ad c. ad extirpandas, num. 2. qui tamen post emi cum aliis apud Pass. loc. cit. admittunt posse nepotem talem succedere immediatè avo in beneficio, dum pater illegitimus adhuc vivit (eò quòd tunc cesset ratio prohibitionis, nempe speciei hæreditariæ successione; dum enim pater vivit, nepos etiam legitimus non potest succedere avo in bonis, sed pater est proximus hæres) secus si mortuus est: nec putant hi AA. obtare sibi, quod, ut dictum; nomine filiorum in odiosis non veniant nepotes, quia hanc materiã dicunt non esse odiosam, aut pœnalem, sed favorabilem, non quidem respectu illorum nepotum, sed Ecclesiæ, cum filii legitimi non repellantur à beneficiis paternis in pœnam, sed ob favorem & commodum Ecclesiæ. Laym. loc. cit. n. 2. quin & dum agitur de successione, vel quasi successione hæreditaria, etiam post mortem patrum suorum, nepotes veniant nomine filiorum. Idem dicendum est secundum Castrop. de benef. d. 4. p. 2. n. 7. qui pro hoc citat Nav. conf. 9. de fil.